

Fiskegornene. Men Bestemmelsen i Kristian den Femtes Lov, der angik baade „Bundgarn, Ruser, Nedgarn, Vaadfalve og andre Garn,“ vides aldrig at have faaet praktisk Betydning udenfor Limfjorden, idet der egentlig ikke har været Brug for den, hvorimod den oftere er bleven indskræpet og fornyet for Limfjordens Vedkommende, og i Rancellifrivelse af 8de Januar 1846 nævnes den udtrykkelig som bestaaende for hele Landet. Udvalget skjønnede imidlertid ikke rettere, end at de samme Grunde, der have ført til Fastsættelsen af Maal for Maskerne i Garnredskaber, der bruges i Limfjorden, maa tale for lignende Forordninger paa andre Steder, og selv om der mulig ikke tidligere har været Trang til saadanne — hvorfor unægtelig den Omstændighed taler, at den anførte Bestemmelse i Danske Lov er bleven upaaagtet — da har vistnok Forholdet i saa Henseende forandret sig, efterhaanden som Fiskeriet er taget til og bliver drevet med mere Kraft og større Udbytte; thi det er en Erfaringsætning, at jo stærkere Fiskeriet drives, navnlig paa mere indeluktede Vaade, og jo mere Fiskemængden derved udtømmes, desto tilboeligere blive Fiskerne til at formindste Maskerne i Garnredskaberne for dog at faa nogen Fangst, om end kun af mindre og daarlige Fisk. Der er vistnok en Baanfælighed forbunden med at fastsætte en almindelig Regel for Maskeviddens for hele Landet, idet der dels paa de forskjellige Steder bruges noget forskellige Redskaber, dels de lokale Forhold, Skit og Brug og fremfor alt Fiskearternes Størrelse paa de forskjellige Steder kunne tilraade Modifikationer i Reglen. Det er saaledes klart, at der til Fangsten af den lille bornholmste Silde og af den langt større Bølt-Silde kræves nogen Forskjel i Maskestørrelserne. Det kan ogsaa paa sine Steder være nødvendigt at binde Garnene med mindre Masker for at gjøre dem stærkere til at modstaa Sø og Strøm og bære Fangsten, end andre Steder o. s. v. Det har derfor været taget under Overvejelse i Udvalget, om man ikke skulde forlade denne Vej med Maskevildebestemmelser og til Fredning af Yngelen nøjes med Forbud mod Salg eller anden Afbenyttelse af Fiskeyngel (jfr. Lov af 29de December 1857 § 37), hvorved Fiskerne vilde bevæges til at sig selv at søge at undgaa Fangst af Yngelen, der til ingen Nytte vilde belejvre deres Garn og Redskaber. Udvalget er imidlertid kommet til det Resultat, at man ikke bør forbyde al Afbenyttelse af Fiskeyngel, men alene Kjøb og Salg af saadan; det er nemlig aldeles umuligt ved Fiskeriet at undgaa at faa nogen Yngel imellem de andre Fisk i Garnene, selv om Maskerne ere store nok til, at Yngelen kan passere igjennem dem, og da det ofte ikke nytter at ville udlaste den igjen, fordi den alt er misbandlet eller død, synes det urimeligt at forbyde, at den anvendes af Vedkommende paa bedste Maade, navnlig til Fortøring, idet flere Slags Fiskeyngel, naar den er vel tilberedt, afgiver en meget god Føde, som endog Mænge ynde meget. Naar Forbudet saaledes indskrænkes til at angaa kun Kjøb og Salg (Forslagets § 67), maa det nødvendig suppleres med Maskevildebestemmelser.

Naar man derhos ved Fastsættelsen af samme indskrænker sig til som almindelig Regel at fastsætte en saa lille Maskestørrelse som Minimum, at ingen fornuftig Fisker vil bruge sine Masker mindre, og derfor heller Ingen bør have Tilladelse til at gjøre saadant, da skjønnes der ikke at kunne gjøres nogen begrundet Indvending imod Reglen, medens den dog utvivlsomt i mange Tilfælde vil kunne have sin Betydning ligeover for et hensynsløst og nærigt Fiskeri. Dette Resultat opnaaes netop, naar man sætter de for Limfjorden givne Bestemmelser som Minimums-Norm for hele Landet, idet Maskerne i Limfjorden tillades bundne saa smaa, som det paa nogen Maade kan tilstedes. Hæfterer er da Paragrafen affattet.

Naar vi have valgt saaledes at henvise til Limfjordsbestemmelserne i Kapitel 3, i Stedet for at optage de forskjellige Bestemmelser fuldstændig paa dette Sted, da er det slet, fordi de paagjældende Bestemmelser, der historisk høre hjemme i Limfjordslovgivningen, ere saa nøje knyttede til denne, at vi synes, det vilde være mindre rigtig at udrydde dem fra denne Plads. For at afkræfte enhver Indvending imod denne Fremgangsmaade, hentet fra Trykkelighedshensyn, have vi derhos udtrykkelig nævnet, hvilke Fiskeredskaber de paagjældende Bestemmelser angaa. Som det vil ses, er det kun Bundgarn, Ruser og Vaad, der indbefattes under disse Bestemmelser, derimod ikke Nedgarn eller de Garn, hvori Fisken fanges ved at hildes. For disse Garns Vedkommende er der nemlig ikke i Almindelighed nogen egentlig Fare for, at de skulle bruges med for smaa Masker; thi da Fisken fanges i dem derved, at den ved at forsøge paa at trænge sig igjennem Maskerne bliver hængende i dem, vilde smaa Masker bevirke, at ingen stor Fisk kunde fanges*). Af de Fiskeriredskaber, for hvilke Limfjordslovgivningen har Maskevildebestemmelser er kun udeladt Flyndervaadette, fordi dette Vaad paa enkelte Steder, saasom ved Skagen, bindes, og af Hensyn til Styrlen maa bindes, med mindre Masker, end tilladt er i Limfjorden, og der ikke er stor Fare for, at der skal ske Misbrug herved

*) Formanden maatte dog udtale sig for Usædeligheden af Maskevildebestemmelser for Sildegarn med vovende Bidde fra Bornholm og til op i Sund og Bælter og henvise til det af Fiskeritendanten Wiedgren og ham i 1870 forsatte Lovforslag § 2, se Udvalgets Protokol Side 5 Nr. 27. Naar de smaa-massede Masjer bruges i Sund og Bælter, vil megen umoden Sild blive fisset, og paa begge de nævnte Steder have vore Fiskere udtalt en Misforøvelse dermed, som ogsaa deltes af Sveinse.